



Samenvatting Kamerbrief landelijk dekkend netwerk infrastructuren

Op 22 januari 2024 bracht minister Helder verslag uit aan de Tweede Kamer over de voortgang van het dossier 'Landelijk Dekkend Netwerk van Infrastructuren'. In haar brief lichtte ze toe hoe de eerdere adviezen zijn uitgewerkt en welke vervolgstappen genomen zullen worden. Zoals gebruikelijk hebben we een samenvatting voor je opgesteld.

[Klik hier om de hele brief te lezen](#)

Landelijk dekkend netwerk van infrastructuren

De zorg in Nederland vindt in toenemende mate plaats in een netwerk van meerdere partijen. Snelle en veilige gegevensuitwisseling is daarom inmiddels cruciaal om die integrale zorg goed aan te kunnen bieden. Dit gegeven, gecombineerd met de groei van behoefte aan data voor secundair gebruik (denk aan wetenschappelijk onderzoek, kwaliteitsmonitoring en AI-toepassingen), maakt dat een landelijk dekkend netwerk van infrastructuren noodzaak is.

Op 13 april 2023 heeft voormalig minister Kuipers aangegeven volgens welke scenario's dit landelijk dekkend netwerk gerealiseerd wordt. Het advies luidde toen om gelijktijdig een dubbele beweging te omarmen:

- Een gedistribueerd communicatienetwerk voor overdracht van gegevens door één-op-één communicatie tussen zorgverleners én om data beschikbaar te kunnen stellen voor andere doeleinden
- Een data-centrische oplossing, bestaande uit gekoppelde dataplatformen. Dit maakt het mogelijk om data en functionaliteit van elkaar te scheiden en daadwerkelijke databeschikbaarheid te realiseren.

De minister benadrukt dat er momenteel talrijke initiatieven zijn die zich richten op het ontwikkelen van belangrijke toepassingen in dit domein. Echter, deze veelheid aan initiatieven brengt het risico van fragmentatie met zich mee, vooral omdat nieuwe projecten vaak hun eigen standaarden hanteren en daardoor onderling niet interoperabel zijn. Hierdoor neemt de noodzaak toe voor een robuuste en toekomstbestendige landelijke infrastructuur. Open internationale standaarden vormen hierbij het uitgangspunt.

Op dit moment vindt gegevensuitwisseling vaak nog geprotocolleerd plaats: binnen één bepaald zorgproces zijn afspraken over welke gegevens op welke wijze gedeeld worden. In de Wegiz zijn vijf van deze gegevensuitwisselingen als geprioriteerd aangemerkt. Echter, voor databeschikbaarheid is meer nodig dan alleen deze geprotocolleerde overdrachten. Een landelijk dekkend netwerk dus.

Scenario's en advies

De minister concludeert na gesprekken met aanbieders van regionale en sectorale toepassingen dat de standaardisatie van taal en techniek niet snel genoeg gaat om de toenemende vraag naar toepassingen voor databeschikbaarheid te faciliteren.

Mede om die reden wordt een aantal aanscherpingen doorgevoerd in de twee hierboven genoemde scenario's:

Communicatienetwerk

- Om binnen de gestelde termijn van de IZA landelijk gegevensuitwisseling te realiseren, is gekozen voor een hybride aanpak. Deze aanpak houdt in dat bestaande infrastructuur met elkaar verbonden worden, evenals met zorgaanbieders die niet deel uitmaken van een specifieke infrastructuur, maar over een eigen knooppunt beschikken.
 - VWS stelt 'technical agreements' (TA's) per uitwisselingsvorm op, waarmee bestaande infrastructuur met knooppunten verbonden worden. Hiermee zullen (leveranciers van) zorgaanbieders van bijvoorbeeld ziekenhuiszorg, wijkverpleging en verpleegzorg, de verbinding van infrastructuur beproeven en vervolgens in gebruik nemen.
 - Infrastructuur voor uitwisseling van medische beelden: de DVD-exit infrastructuur (het Twiin portaal) wordt ingezet als tijdelijke oplossing.

Data- en integratieplatform(en)

- Het uitgangspunt voor dataopslag is dat data wordt opgeslagen onder verantwoordelijkheid en invloedssfeer van de zorgaanbieder.
 - Hoe de data opgeslagen wordt en waar de vertaling naar landelijke informatiestandaarden plaats vindt, is afhankelijk van de mogelijkheden en keuzes van de zorgaanbieder (en haar leverancier);
 - Alleen centrale opslag van data (data van meerdere zorgaanbieders opgeslagen op één en dezelfde locatie) wanneer de noodzaak aangetoond is en er een juridische grondslag vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst (Wgbo) voor aanwezig is.
- Inzetten op integratie- en netwerkdiensten om versnelling te realiseren.
 - Kom tot een – op open internationale standaarden gebaseerde – landelijke data infrastructuur voor primair en secundair gebruik, waarbij het CumuluZ¹-concept als uitgangspunt dient voor een non-concurrentiële data-integratie laag;
 - Groei toe naar een publieke voorziening voor data-integratie laag met daarbij de benodigde integratie en netwerkdiensten, die bijdraagt aan de realisatie van databeschikbaarheid voor het hele gezondheidsinformatiestelsel;
 - Maak (her)gebruik van de kennis, ervaring en functionaliteit die aanwezig is bij de bewezen initiatieven en werk actief samen om die initiatieven te harmoniseren en uiteindelijk te integreren in één infrastructuur;
 - Start met regionale en sectorale initiatieven die aantoonbaar schaalbaar zijn en ga die na een succesvolle beproeving landelijk implementeren;
 - Investeer alleen in nieuwe initiatieven als die nieuwe functionaliteit voor de zorgsector toevoegen en passen in de beoogde doelarchitectuur;

¹ Binnen de CumuluZ-coalitie hebben een aantal partijen en zorgkoepels hun krachten gebundeld om toe te werken naar een landelijke data-infrastructuur

Kennisdocument samenvatting Kamerbrief landelijk dekkend netwerk infrastructuren.

- Integratie- en netwerkdiensten zijn ter aanvulling en niet ter vervanging van de benodigde eenheid van taal en techniek.

De koers is afgestemd met de leden van het Informatieberaad en zij hebben hun steun hiervoor uitgesproken. De komende maanden moet dit leiden tot een verbreding van de CumuluZ-coalitie, en het inregelen van de governance van de coalitie.

Voor het einde van het jaar wordt de Kamer verder geïnformeerd over de voortgang richting de doelstellingen die in 2025 gerealiseerd moeten worden.

Contact

Heb je vragen over de brief of onze samenvatting of wil je graag eens verder praten? Neem dan contact met ons op via communicatie@zorgnetoost.nl. We horen graag van je!